No 1887

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5,00; voor de buitensteden ƒ 6,00, franko door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden*, enz. FRANKO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG, 9 JULIJ.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentiën wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 8 Julij.

In het geheim konsistorie van den 27 Junij heeft Z. H. het *pallium* verleend onder anderen aan Mgr. J. Zwijsen Aartsbisschop van Utrecht.

In hetzelfde geheim konsistorie heeft Z. H. benoemd:

tot Aartsbisschop van Weenen, Mgr. J. O. Rauscher, bisschop van Seckare;

tot Aartsbisschop van Palermo, Mgr. I. B. Naselie, bisschop van Noto;

tot Aartsbisschop van Syracuse, den Eerw. heer Angelo Robino;

tot Aartsbisschop van Olmutz, den eerwaarden heer F. Landgraaf van Furstemberg.

Ook aan deze Metropolitanen is het *pallium* verleend.

In het openbaar konsistorie van dien datum is aan de twee Fransche Kardinalen, Mgr. Donnet, Aartsbisschop van Bordeaux, en Mgr. Morlot, Aartsbisschop van Tours, den kardinaalshoed plegtig ter hand gesteld.

In ons Nommer van Woensdag ll. hebben wij trachten aan te toonen, hoeveel er in het slim en duister art. 1 van de ministervoordragt zit. De *Amsterdamsche Courant* meent dat de kerkelijke armengelden en de kerkefondsen daaronder niet zijn begrepen. Hij belooft alzoo dat deze beide aangelegenheden door nadere wetten zullen worden geregeld. Wij gelooven 't wel. Als art. 1 maar eens zal zijn goedgekeurd, dan kunnen er nog tal van wetten op grond van art. 1 worden gemaakt, om ter uitvoering van dat art. de kerkelijke genootschappen hand en voet te binden. Maar die wetten kunnen ook even goed worden gemist. Want dat de *arme* en *kerkefondsen* onder art. 1 niet zouden zijn begrepen, dat is slechts een beweeren van de *Amsterdamsche Courant*, die zich niet de moeite geeft, om dat beweeren door eenig bewijs te staven, maar die eenvoudig dekreteert, gelijk de heer van Hall goedvindt te dekreteeren, dat de wet van 18 Germinal Xe jaar geldend is. Zeer natuurlijk; zoo meester, zoo dienaar. De handelingen zoowel van den eenen als van den anderen zijn weinig in staat om de verontruste gemoederen te bedaren.

Want art. 1 bevat een arsenaal van willekeur, en met dat art. konden gevoegelijk alle artikelen van de monsterwet wegblijven, als men daarvan de strafbepalingen uitzondert, immers alle beperkende bepalingen, die verder in de monsterwet voorkomen, geven slechts eenige der vele gevolgen aan op, die het gouvernement daaruit niet alleen kan, maar ook met der tijd ongetwijfeld zal afleiden.

De eed, b. v. in art. 2 gevorderd, wat is die meer dan een gevolg van art. 1? De Staat acht zich betrokken in de uitvoering van een kerkelijke organizatie, zoodra een bedienaar der godsdienst in zijne hoedanigheid optreedt. Hij stelt dus eene voorwaarde bij die optreding. En welke is die voorwaarde? — Dat ieder bedienaar der openbare godsdienst, die voor, bij of na de aanvaarding zijner bediening eenen eed of belofte afgelegd heeft, welke door Ons bedenkelijk voor de veiligheid van het Rijk of voor de openbare orde of rust wordt geoordeeld, zal hebben af te leggen den eed van getrouwheid aan den Koning en van gehoorzaamheid aan de wetten van den Staat.

Die eed is schijnbaar gemaakt tegen den eed der Bisschoppen. Maar hij gaat weer oneindig verder dan de Bisschoppen. De Bisschoppen dienen hier, gelijk in art. 1, en in al de overige artikelen, als schrikgestalten, om de Protestanten over de brug, binnen de vesting der verdrukking te jagen.

Veronderstel dat deze eed alleen voor de Bisschoppen gold; dan nog zou hij eene monstruositeit moeten zijn, zelfs in de oogen der Protestanten, die zich verontrust hebben gevoeld over den eed, dien de Bisschoppen bij de wijding afleggen. Want is de eed, door het gouvernement gevorderd, in strijd met den vorigen eed, wat waarde zou er te hechten zijn aan het zweeren van lieden, die elk oogenblik bereid zijn hunne eeden te ontzweeren? Heeft niet reeds het *Goudsch Kronijkske*, dat anderen naar zich zelven beoordeelt, gezegd, dat hij aan den politieken eed geene waarde hecht, omdat men dien door eene *restrictio mentalis*, die de schrijvers van het *Kronijkske* in de praktijk schijnen te kennen, zou verijdelen? — Is integendeel de bisschoppelijke eed niet in strijd met den politieken eed, waarom hem dan gevorderd? — Mogt er, gelijk in dit geval, een, schoon onredelijke, twijfel bestaan, waarom dan niet liever eene verklaring gevorderd van de magt aan welke gezworen is? Indien immers de authentieke magt, aan welke de eed is gedaan, authentiek verklaart, dat de eed zoo is gevraagd, dat hij de getrouwheid aan den Koning en de gehoorzaamheid aan de wetten van den Staat in haar geheel laat, dan is, volgens den regel van het zweeren, dat de eed gedaan wordt in den zin van die hem vraagt, geene terugroeping noodig; want dan valt alle tegenspraak weg tusschen dien eed en de pligten van een getrouw onderdaan en goed burger van den Staat. — Die verklaring, meenen wij, is te Rome gevraagd, en door den H. Stoel gegeven. Er kan dien ten gevolge omtrent den bisschoppelijken eed geen de minste twijfel bestaan. Waarom dan een politieken eed gevraagd?

En wat behelst die politieke eed? Behalve de trouw aan den Koning, die ieder Nederlander schuldig is, vordert de politieke eed: blinde gehoorzaamheid aan al hetgeen men nu of later zal kunnen verheffen tot wet van den Staat, onaangezien of die wetten al dan niet zullen strijden tegen het geweten. 't Is waarlijk fraai zulk een eed van blinde gehoorzaamheid te komen vorderen, des noods van alle bedienaren van elke eeredienst, onder voorwendsel dat in den eed, door *vier* personen gedaan, eenig bezwaar ligt, dat overigens volkomen ongegrond blijkt, omtrent de verhouding dier *vier* personen tot de Protestanten.

En op grond van dit onhoudbaar voorwendsel, dat slechts *vier* personen geldt, wordt het gouvernement onvoorwaardelijk gemagtigd om van elken bedienaar der godsdienst zulken eed van blinde gehoorzaamheid af te vorderen!

Wij zeggen onvoorwaardelijk. Want de gestelde voorwaarde is geene voorwaarde, maar alleen een formulier van het *bon plaisir* der ministers.

Ieder bedienaar der godsdienst, hetzij hij katholiek, protestant of israeliet zij, doet ten minste eene belofte. Het hangt nu slechts van het gouvernement, en niet slechts van dit gouvernement, maar van alle toekomstige gouvernementen af, om in de beloften en zelfs in de geloofsbelijdenissen, die ten minste eene gelofte bevatten, iets bedenkelijks te zien voor de veiligheid van het rijk of voor de openbare orde en rust. En aanstonds zult gij de bedienaren van de godsdienst zien opgeroepen om trouw te zweeren niet slechts aan den Koning uit het Huis van Oranje, maar zelfs aan den tijdelijken overweldiger, die in de toekomstige oorlogen Nederland ooit kunnen bezetten. Zij zullen moeten zweeren gehoorzaamheid aan al de wetten van den Staat, die eene of andere partij zal kunnen doordringen, of een of ander overweldiger [illegible] zal willen dekreteeren, zonder te vragen, of die wetten al dan niet strijden tegen het geweten der ingezetenen.

Waarlijk als de heer van Hall er zich toe zet, om wetten te maken, die klinken als alarmklokken, dan behoeft men niet te vreezen, dat hij beneden zijne taak zal blijven. Heeft hij zijne proeven niet reeds geleverd als minister van Finantiën? De proef, die hij nu aan den dag brengt, is van geen minder allooi.

't Is maar de vraag of de goede burgerij van Nederland gezind zal zijn, om zich door het alarm van den heer van Hall te laten overschreeuwen. 't Is maar de vraag of, onder een ijdel voorwendsel, al de bedienaren van alle eerediensten zich zullen laten oproepen tot het zweeren van blinde gehoorzaamheid aan alle magten, die zich op Nederlandschen bodem als wetgevers zullen kunnen doen gelden. 't Is maar de vraag of het vrije Nederland, om een tijdelijk en reeds verdwenen bezwaar, in den heer van Hall alle tegenwoordige en toekomstige despoten zal magtigen, om alle bedienaren van alle godsdiensten den nek te doen bukken onder eischen, die willekeurig over hun geweten beschikken.

En men lette wel op, dat, met behulp der strafbepalingen, in deze voordragt opgenomen, het aan de gouvernementen in handen wordt gespeeld, om alle openbare eeredienst te verhinderen. Late men van daag eene wet uitvaardigen, die strijdt met het gevoelen van eene of andere eeredienst. Wat dan? Het gouvernement behoeft dan niet meer te doen dan den eed der bedienaren van de godsdienst af te vorderen, om al aanstonds de openbare godsdienstoefeningen van eene geheele gezindheid te staken.

En zulk eene buitensporige magt, gewapend met kerkerstraf, heet regeling der vrijheid en zelfstandigheid der kerkgenootschappen! En men zou niet geregtigd zijn over zulke despotieke monsterwet zich diep gegriefd, beleedigd en verontwaardigd te gevoelen!

Is men dan in Nederland gedoemd om slaafsch aanbidder te zijn van de onbegrijpelijke domheden of, hetgeen nog meer verachtelijk is, van het onbeschaamd despotismus, dat een ministerie zich zal kunnen veroorloven? Wie het zich kunne laten welgevallen; *wij nooit*.

De Katholieken zijn niet strijdensgezind van aard. Daarvan meenen zij blijken te hebben gegeven. Maar als er slechts keus is tusschen God en het geweten van de eene zijde en tusschen een ministerie met gedrochtelijke monsterwetten van de andere zijde; dan wordt strijden pligt. En daarom ook zullen wij strijden, en stout en fier het hoofd verheffen boven de willekeur; terwijl geen lafaart onder ons laag genoeg zal zijn om de belangen van God en zijn geweten op te offeren aan het despotismus van een belagchelijk ministerie.

Goed voorgaan doet goed volgen! (*)

Hebben de tegenwoordige ministers zich niet ontzien, hunne voorgangers aan den laster van eens misleide menigte prijs te geven, door het openbaar maken van konfidentieele stukken?

Zoekt minister van Hall op eene sluwe wijze het zesde hoofdstuk der bezworene Grondwet te niet te doen?

Is het dan te verwonderen dat nu ieder der partijen er op uit is van de tegenwoordige beweging voordeel te trekken?

Aan de sujetten van het uit te voeren trentapel ontbraken nog de schoolmannen (de voorlezers en voorzangers der Dordtsche kerk). De „kerkgezantjes” zijn ten tooneel verschenen en spelen een rol hunner waardig. Met *waardigheid en ernst* (?) smeeken de Zeeuwsche opvoeders der jeugd den Oranje-vorst: „vernietiging van al de besluiten, in strijd met den geest van de wet van 1806,” maar vooral „van het Kon. besluit van 2 Jan. 1842;” en als ware dit vooreerst niet genoeg, wegschrapping, vernietiging willen zij van art. 194 der Grondwet: „*het geven van onderwijs is vrij.*”

Spreekt men niet van Inquisitie, Brandstapels en wat dies meer zij; men waagt het de handen aan het dierbaarste van Neerlands vrijheid te slaan [illegible]. Gisteren was het vernietiging der ministerieele [illegible] [illegible] [illegible] want het is tijd en nuttig.

De *Gelderlander* ziet in de *monsterwet* een *coup d'etat*, en schrijft daarvan:

„Wat men in Nederland onder het beheer van den Souvereinen Vorst onmogelijk achtte, waaraan men onder de latere grondwettige orde van zaken niet eens dacht en hetgeen men tijdens de vereeniging met het Katholieke België, onder het ministerie van Maanen, niet durfde beproeven, heeft het ministerie thans durven ondernemen! Het heeft, onder schijnbaar wettigen vorm, de grondwettige vrijheid der Katholieken aangerand, aangerand niet alleen, maar in beginsel geheel vernietigd. Dit is een *coup d'etat*, veel erger dan die in Frankrijk; want daar werd slechts de Burgerlijke vrijheid gekluisterd, hier echter wil men de vrijheid der Katholieke godsdienst hebben in ketenen gekloeken. Het is geene zaak voor de Katholieken dien toeleg met over elkander geslagen armen te aanschouwen. Wij raden aan te grijpen naar de wapenen, die de Grondwet aan de hand

(*) Ingezonden.

geeft; en, even als de Protestanten, storm te loopen met adressen aan den Koning. Onze Katholieke naburen hebben [illegible] op ons gewestigd."

De *monsterwet* van den heer van Hall, is in hare willekeurige vorderingen zoo tergend, dat zij den kalmsten boos maakt. Van den anderen kant komt daarin zooveel voor, 't welk van de grootst mogelijke onkunde en onbezonnenheid getuigt, dat er naast de grootste verontwaardiging steeds plaats blijft voor den belachelijksten spot. Een onzer vrienden heeft in ons voorlaatst Nommer daarvan een grappig bewijs geleverd. Wij vinden eene niet minder vrolijke proef in den *IJsselbode*, die wij niet kunnen nalaten, hier grootendeels te laten volgen. De *IJsselbode* schrijft:

Het Vaderland Gered!

»Juicht, Nederlanders, juicht! Het vaderland is gered! Aan den rand van welk een vreesselijk gapenden afgrond waren wij niet geplaatst, die ons allen te zamen dreigde te verzwelgen; maar het oogenblik der verademing is gekomen! het gevaar is geweken!...., Juicht, Nederlanders, juicht!.... Brengt hulde aan den grooten van Hall, die het werktuig was der redding; zonder wien de verschrikkelijkste toekomst ons dreigde! Hem, als eenmaal dien grooten Romein die den Staat van een wissen ondergang redde, komt de eernaam toe van vader des vaderlands!

»Zijn er nog verdoolden, die den afgrond niet bespeuren aan wiens rand wij stonden? Zijn er nog verblinden die het gevaar niet bevroeden, dat ons zóó zóó dreigde te verpletteren? — O, dat zij het Goudsch Kronijkske lezen, en de Nederlander en de Morgenster, — en zoo vele andere voortreffelijke geschriften van waardige mannen, waarin zeer duidelijk vermeld staat, hoe wij allen, met onze kinderen en kleinkinderen, zonder de reddende hand van van Hall, eerstdaags in kerkers waren opgesloten, op schavotten gesleept, op brandstapels gebraden, in olie gekookt, met priemen doorboord, aan galgen vastgesnoerd! — Ha, siddert gij niet, en rijzen u de haren niet te berge als gij denkt aan de verschrikkelijkheden, waaraan gij zijt blootgesteld geweest?

»Zeer juist zegt het Goudsch Kronijkske: »de RAMPEN, die van 1848 tot 1853 het vaderland hebben geteisterd, waren onze eigen schuld." Ja, die *rampen* hebben wij ons zelven te wijten. Is er wel rampzaliger land ter wereld geweest dan Nederland gedurende het tijdvak van 1848 tot 1853? — Waarom lieten wij ook de Grondwet herzien, en Thorbecke regeren? — En dat is toch de oorzaak van al de ondervondene ellende, van al den tegenspoed, van al die ijsselijkheden, van al die rampen, die het vaderland hebben geteisterd.

»Maar de oogen zijn opengegaan — de leeuw is ontwaakt, zegt Ds. de Keijzer — en vader van Hall is weder aan het roer van Staat. — Wij zijn gered!!!

»Wij zijn gered, volkomen gered, door het voorstel van wet dat den 1sten Julij door van Hall aan de Tweede Kamer is aangeboden!

»Oneindig erger werd die verschrikkelijke toestand, toen de verschrikkelijke Paus van Rome hier te lande vijf verschrikkelijke Bisschoppen aanstelde. En weet gij wel wat Bisschoppen zijn? — Het zijn niets meer of minder dan geestelijke opperhoofden, die het regt hebben violetkleurige kousen te dragen.

»Vijf paar violetkleurige kousen zouden natuurlijk alle de zwarte kousen overschaduwen. En van daar een oproer van de zwarte kousen tegen de violetten. Het was een strijd om zelfbehoud, en het stond wel degelijk vast, dat, als de violetten kousen het wonnen, Nederland te gronde moest gaan.

»Maar de violetten kousen zijn verslagen, totaal verslagen door Floris van Hall.

»De berg heeft gebaard — en de wet op de kerkgenootschappen is in het licht gekomen.

»Vooreerst begint die wet zeer bescheidenlijk te zeggen, hetgeen volstrekt *niet* noodig was dat zij zeide, dewijl het reeds door de Grondwet gezegd is: namelijk, dat elk kerkgenootschap volkomen vrijheid heeft zich zoodanig te organiseren als het goedvindt. Evenwel onder eene strenge verpligting, die de wet oplegt, te weten: »dat het kerkgenootschap dadelijk aan den Koning kennis geve van die organisatie, en zijne goedkeuring vrage op *zoodanige bepalingen*, waarvan de uitvoering niet *zonder medewerking van het* Staatsgezag kan plaats hebben."

»Ziet, zonder dat voorbehoud der wet ware het te vreezen, dat de violette kousen of de zwarte kousen, geheel *in het geheim* zoodanige organisatie aan hun kerkgenootschap gaven, waardoor het vaderland in gevaar wierd gebragt. Wel is waar is het nog nooit voorgekomen, dat een kerkgenootschap weigerde mededeeling te doen van zijne reglementen of organisatie, en heeft zelfs de verschrikkelijke Paus, toen hij zijne verschrikkelijke bisschoppen benoemde, niet alleen die organisatie openbaar gemaakt, maar daarvan ook officiële mededeeling aan de Regering gedaan; — maar wie ziet niet in, dat het zou *kunnen* gebeuren, dat men die organisatie geheim wilde houden, en dat nu verbiedt de wet.

»Daarenboven zal 's Konings goedkeuring gevraagd moeten worden op *zoodanige bepalingen*, waarvan de uitvoering niet zonder medewerking van het staatsgezag kan plaats hebben. Welk een waarborg geeft dit niet voor de verontruste gemoederen! — Het is waar, men staat verlegen antwoord te geven, *welke* bepalingen toch bedoeld kunnen zijn; *welke* bepalingen een kerkgenootschap zou kunnen uitschrijven, voor welke de medewerking van het staatsgezag kon worden gevorderd; — maar is de wet hier niet duidelijk; de memorie van toelichting des te meer. Zegt zij niet ter *verklaring* dezer bepaling: »zij ontneemt alle waarde aan voorschriften, waarbij, zonder goedkeuring des Konings, over de medewerking van het staatsgezag is beschikt." Indien alzoo de violette kousen of de zwarte kousen mogten willen bepalen, dat het leger naar de grenzen zal rukken; dat de belastingen ten hunnen profijte zullen worden geïnd; dat de Staten-Generaal ontbonden worden, enz. dan zal deze voortreffelijke bepaling maken, dat die voorschriften *zonder waarde* zijn. Kunnen de verontruste gemoederen meer waarborgen verlangen?

»Het tweede artikel is niet van minder gewigt. De Koning zal aan de violette kousen een eed kunnen opleggen van trouw aan Hem en de wetten des Rijks. Ieder weet nu, dat er geen grooter waarborg mogelijk is, om de rigtige nakoming eener wet te verzekeren, dan een eed op die wet te laten afleggen. Onze vertegenwoordigers, bij voorbeeld, zweeren allen trouw aan de Grondwet, en is er wel een, die niet hare strikte naleving begeert? Groen, Van der Brugghen, Elout, Van Rappard en konsorten, staan zij niet gereed de Grondwet te verdedigen en te handhaven tegen een iegelijk? — Wel gewaagt het *Goudsch Kronijkske* van eene zekere *reservatio mentalis*, of een stilzwijgend voorbehoud, dat de violette kousen zich, bij het zweeren van een eed, zouden veroorloven, en hecht het om die reden weinig gewigt aan afgedwongen eeden, — maar ongetwijfeld zullen de verontruste gemoederen er niet zoo over denken, en gaarne voor dien eed de materieele welvaart des lands over hebben.

»Maar de groote van Hall geeft nog meer troost in zijne wet. De *kerkelijke titels* geven noch ten opzigte van het wereldlijk gezag, noch ten opzigte van andere kerkgenootschappen, eenige aanspraak, rang of voorregt! De violette en de zwarte kousen zullen dus gelijk zijn voor de wet. Wie had dit ooit durven hopen? Wie had niet verwacht een tal van wereldsche privilegien aan de kerkelijke titels te zien toegekend?

»En daarbij komt nog, dat de *ter aanwijzing van kerkelijk gebied* door kerkgenootschappen gebezigde namen van Provincien of Gemeenten slechts als van *kerkelijken aard* beschouwd worden, en geen verder gevolg hebben. De bisschop van Utrecht zal dus eenvoudig zijn en blijven de *bisschop* van Utrecht, en niet de Commissaris des Konings. Hij zal de Provinciale Staten niet mogen openen; het kommandement der troepen niet op zich mogen nemen; de belastingen niet mogen innen; de schutterijen niet in de wapenen mogen roepen. Wat wil men in 's Hemels naam meer? — Immers hadden de verontruste gemoederen zich verbeeld, dat de bisschop van Utrecht zich in eens in het bezit van al het wereldlijk gezag zou stellen; het hof en de regtbanken zou sluiten; en eenvoudig professor Vreede en Drieling — als hij het niet door den dood ontvlugt was — met het grootste deel der natie, achter de tralies zou zetten. Maar die bekommering is verdwenen. De aanduiding: »bisschop *van* Utrecht wordt slecht als van *kerkelijken aard* beschouwd." Waarlijk als de wet het niet zeide, wij zouden het nooit kunnen gelooven."

»En nu zullen de bedienaren der Godsdienst ook het kerkelijk gewaad niet op den openbaren weg mogen vertoonen. De violette kousen zijn gebannen binnen de kerkgebouwen. Maar dan ook de zwarte? — Ook de puntsteken, die zoo hoogeerwaardig er uitzien? — Dat zou wezenlijk jammer wezen.

»Intusschen zullen onze ambtenaren van het openbaar ministerie les moeten gaan nemen bij hunnen kleedermaker om te weten wat een kerkelijke en wat eene wereldsche dragt is. In sommige Staten van Duitschland confiskeert de politie de hoeden, die er revolutionnair uitzien. In Nederland zal de politie oorlog moeten gaan voeren, tegen de hoeden en kousen die er *geestelijk* uitzien; en als men soms iemand ontmoet met bloote beenen en zonder hoed — dan zal men mogen gelooven, dat het een door de politie beroofde geestelijke is.

»Ziet daar een staaltje van het wonderwerk van Van Hall! ziet daar door welke middelen hij het vaderland heeft gered!

»R. R."

Men leest in het *Journal de Bruxelles*:

»Welke ontknooping zal de godsdienstige quæstie in Nederland vinden? Het is moeijelijk dit te voorzien, in weerwil der beide adressen van antwoord op de Troonrede, en der debatten, die in de Tweede Kamer hebben plaats gehad. Geen der worstelende partijen slaat men daar elkander naauwkeurig gade, men tast rond, en aarzelt, en is van elken kant beschroomd om het laatste woord te zeggen. De regering alleen loert sluw als een panther op een glibberig terrein.

»Maar, wee hun, die dat glibberig terrein gekozen hebben! Zij hadden het niet behoefd te betreden. Maar willens en wetens en uit lagen wrok hebben zij er den Staat op gewaagd. Het fanatismus schraagde hen. Maar het fanatismus zou ook de beweging op eene wijze kunnen versnellen, die noodlottig werd én voor den Staat, én voor de Grondwet, én voor de vrijheid én voor de openbare rust.

»Inmiddels heerscht de huichelarij in de woorden en daden van het ministerie. Het monster-wetsontwerp is er een doorslaand bewijs van. Het huldigt de godsdienst-vrijheid in beginsel, en vernielt haar in de toepassing. Lees slechts de inleiding van art. 1."

»Niets is billijker, niets echt vrijzinniger, niets konstitutionneeler, niets eerlijker, niets meer overeenkomstig met den geest der Grondwet.

»Is dat de meening van het Nederlandsche ministerie, is dat de wensch van zijne aanhangers in en buiten de Kamers, welnu, dan is er niets gemakkelijker dan de oplossing van de krisis; want de krisis verdwijnt van zelve, of liever zij heeft slechts bestaan in de verbeelding van hen, die gedroomd hebben van eene mogelijke godsdienstige vervolging, en in de bekommering van hen die daarvoor vreesden op het woord af van lieden, die daarmede dreigden, en maar al te zeer gewoon zijn hunne bedreigingen ten uitvoer te brengen. Die kwade droom is gelukkig vervlogen ten gevolge der verklaring van het beginsel van het hollandsche ministerie.

»Ongelukkiglijk zoekt het ministerie vlak het tegendeel van 't beginsel dat het stelt. Waarom stelt het dit dan? Omdat huichelarij eene onwillekeurige hulde der waarheid is, en zij het gemakkelijk vindt dat kleed aan te trekken, als zij strijd voert tegen het gezond verstand, regt, wet en billijkheid.

»Tusschen de beginsel-verklaring van het art. 1 en het slot van datzelfde artikel, alsmede de volgende artikelen, bestaat eene eigenlijke inkonsequentie, eene onbeschofte tegenspraak, eene volstrekte verwaarloozing van de gebruikelijkste redeneerkunde. *De volkomen vrijheid van organisatie*, enz., vervalt ten eenemale voor de godsdienstige vereenigingen, die genoodzaakt zijn, *vooraf en dadelijk*, *volkomen inlichting te geven van hunne organisatie*. Zij vervalt onder de *goedkeuring* die de regering moet geven, onder de willekeurige *medewerking*, het daarbij voorbehoud, waarbij niets het regt bepaalt of beperkt, hetwelk deze zich aanmatigt.

»Wij willen hopen dat de Nederlandsche Kamers, tot dus verre zoo omzigtig en beraden, zich duidelijk zullen kenschetsen tegenover een wetsontwerp, dat de godsdienstige vrijheid vernietigt en de eeredienst afhankelijk maakt van de regering. 't Zou een schande zijn voor Nederland, zoo erg achteruit te gaan naar de akeligste dagen zijner geschiedenis. Het fanatismus is een slechte raadsman: het vindt slechts bevrediging van zijn oogenblikkelijken wrok, door den weg der toekomst met gevaren en rampen te bezaaijen.

»De raadslieden der kroon, die op eenen dag van overrompeling den heer Thorbecke uit den zadel hebben geligt, vatten klaarblijkelijk de overleveringen van Willem I weder op. Hun wets-ontwerp *over*, dat is *tegen* de katholieke eeredienst, is eene nieuwe vermeerderde en merkelijk uitgebreide uitgave van het stelsel, waaraan de eerste koning der Nederlanden zijn naam verbonden heeft. Dat stelsel had de noodlottigste gevolgen voor Nederland in het algemeen, en bijzonderlijk voor het Huis van Oranje. Nederland schiep adem onder een wijzer en verlichter bestuur. Het kan slechts een booze geest zijn, een vijand van deszelfs rust en welvaart, die daar op dit oogenblik onverdraagzaamheid, fanatismus en verdrukking heeft losgeketend."

Men schrijft ons uit Curaçao:

»Uwe belangstelling in het lot dezer ongelukkige kolonie is ons te overtuigend bekend, toen U-Wel-Ed. niet al de kracht der redeneerkunde, uwe stem verhieft tegen de handelingen van dit bestuur bij de oprigting van eene maatschappij tot onderwijs, en later bij het brandmerken der onschuldige R. K. als geëmancipeerden en leden die geene welvaart gekend hebben, enz., enz., dan dat ik een oogenblik twijfelen zal aan uwe medewerking, om de nu weder begane onregtvaardigheid van dien gouverneur publiek te maken.

»Die onregtvaardige handelwijze van den gouverneur om een derden kommies tot kolonialen ontvanger te bevorderen, omdat hij als leermeester van zijnen zoon speelde, en de benoeming van dezen zoon in plaats van dien kommies, heeft allerwege de gemoederen verbitterd, en het is met afschuw dat men van dien gouverneur alhier spreekt.

»De koloniale sekretaris geniet als zoodanig een traktement van *f* 3000, buiten en behalve de vele emolumenten aan dien post verbonden. Hij is ook ambtenaar

van den burgerlijken stand en belast met de posterij, en heeft in de eerste betrekking enorme emolumenten. Bij deze bedieningen is nog verbonden het notarisambt, dat hem meer of min *f* 3000 opbrengt. Nu vraag ik, is het billijk, dat het gouvernement nog bovendien een kommies salarieert, om dat laatste ambt waar te nemen. Had de heer R. Elsevier niet beter gedaan, om in stede van zijnen zoon tot kommies, belast met het Notarieel te maken, door scheiding van deze bedieningen, welke algemeen als inkompatibel beschouwd worden, hem tot notaris te benoemen, en alzoo dezen zoon een voor Curaçao ruim bestaan te verschaffen?

»Wij zullen later al de onregtvaardigheden en knevelarijen (die op waarheid gegrond en des vereischt bewezen kunnen worden), welke in deze laatste jaren hebben plaats gegrepen, opsommen, ten einde UEd. te verzoeken door openbaarmaking de Nederlandsche regering te doen weten, met welke gelatenheid de ingezetenen de waarlijk verdrukking ondergaan.

»Naar ik verneem heeft de overgeslagen tweede kommies zich tot den heer minister van Koloniën geadresseerd met een verzoekschrift. Ook heb ik uit echte bron vernomen, dat de gouverneur voornemens is zich van alle laagheden te bedienen, om dezen onder-ambtenaar als het ongeschiktste voorwerp bij het ministerie zwart te maken. De minister zal hoogstwaarschijnlijk den gouverneur gelooven, en de kommies zal alzoo opgeofferd worden aan deszelfs wraakzucht, omdat hij zijne bezwaren heeft ingediend en de waarheid gesproken heeft. Hierover nader.

»De gouverneur is op dezen oogenblik geheel gescheiden van al de weldenkende ingezetenen, en bevindt zich in een volslagen isolement, indien men er een 10tal afneemt, waaronder slechts een R. K. is. Het is ontwijfelbaar zeker, dat die gouverneur voor deze kolonie geen nut kan stichten. In dezen staat van zaken zal dit eiland eene visschersplaats worden, indien men niet vroegtijdig een beter mensch uit Nederland zende, die de kolonie kan herscheppen, de ingezetenen hoop geven op eene betere toekomst en dezelve alzoo redden uit de handen van *despotismus* en *onderdrukking*.

»Omtrent het *Casino* zal ik U. wel verder schrijven, wanneer hetzelve begint te werken. Den 19 was algemeene vergadering, waarin het reglement is geapprobeerd. De oneenigheden tusschen de Casinisten en de andere ingezetenen blijven voortdureu."

Aan een anderen brief ontleenen wij het volgende:

»Op het oogenblik dat de Nederlandsche vertegenwoordigers zich onledig houden om het stelsel van volkrekte alleenheersching in de koloniën te vernietigen en voor dezelve een met den geest des tijds overeenkomend reglement op het beleid der regering te vervaardigen, gebeurde er iets, dat alle gemoederen met weemoed vervulde, en waarvan deze kolonie nooit te voren een voorbeeld had.

»Met achterstelling van een groot getal klerken, buiten en behalve de extra-klerken, allen met een zeer sober en voor hun onderhoud ontoereikend traktement beloond, benoemde de gouverneur Rammelman Elzevier zijnen zoon tot kommies van den *eersten* rang, en bevorderde een ander kommies, met voorbijgang van twee andere allergeschiktste kommiesen, tot koloniale ontvanger, enkel en alleen, omdat deze kommies den bedoelden zoon gedurende eenige maanden als leermeester in de regtsgeleerdheid [illegible] in de notarieele wetenschap diende [illegible], volgens eenigen, voor onvolkomen [illegible] geen voordeel van akademische lessen getrokken heeft, en volgens anderen, die hem vleijen willen, [illegible] de waarheid van het *vitae non scholae discendum est* niet inzag.

»Deze willekeurige handelwijze van den heer Rammelman Elsevier vervulde de gansche kolonie met verwaardiging. Deze onregtvaardigheid werd nog meer vergroot, toen men uit echte bron vernam, dat zij haren oorsprong had in het kabinet van den minister van Koloniën. De geheimschrijver van den gouverneur gaf dit in niet onduidelijke bewoordingen te kennen. Op den twijfel van eenen Nederlander, die de regtvaardigheid van den heer Pahud wilde voorstaan en die met kracht beweerde, dat die minister tot zulke onregtvaardigheid niet in staat is, en alles wilde verbloemen, dat bij zijne approbatie daaraan niet geven kon, betuigde deze ambtenaar, (die de geheimen van het kabinet van *wakawa* (1) voorzeker kennen moet) dat alles reeds bij den minister was klaar gemaakt, en dat de gouverneur reeds bij partikulier schrijven was gemagtigd tot de verheffing van zijnen zoon en deze gunsteling.

»Wij moeten met alle vrijmoedigheid betuigen dat wij niet te weten wien wij gelooven moeten, den geheimschrijver of den Nederlander. Is de minister werkelijk een regtvaardig mensch, dan kan hij zich tot zulke machinatien niet verlagen. Zou ook de specialiteit bij het ministerie, die als de boezemvriend van den gouverneur doorgaat, den minister daartoe hebben overgehaald? Dit kunnen wij niet gelooven. Zulk een vermoeden zelf zoude schande aanbrengen, dewijl deze specialiteit is Curaçaonaar, en menschelijk gesproken zou hij niet in staat wezen zoo velen zijner landgenooten van het brood te berooven, om slechts een vriend te behagen, en daardoor niet alleen zijnen naam in de geschiedenis van dit eiland als een ontaarden zoon te brandmerken, maar ook zich den vloek der ingezetenen op den hals te halen. Neen, wij mogen dit niet gelooven. Wij zullen liever in dezen tweestrijd met ons zelven blijven, en aan den tijd overlaten om te beslissen wie gelijk heeft; want het einde zal voorwaar het werk kroonen."

Het slot van dezen brief luidt aldus:

»Wij vertrouwen dat met Curaçao bevestigd zal worden, hetgeen de geschiedenis ons leert; dat de Voorzienigheid het menschdom juist te hulp komt, wanneer hetzelve die hulp het meest behoeft. Wij vertrouwen dat de Nederlandsche regering spoedig maatregelen zal nemen, om die koloniale beginselen van regering, welke in hunne toepassing zich als noodlottig hebben doen kennen, door betere te doen vervangen, en dat het door het uitzenden van tijd tot tijd van afgevaardigdens of kommissarissen in de koloniën, zich zal vergewisen omtrent den gang der zaken en den toestand der kolonien en hare inwoners."

(1) De naam dien men geeft aan het konciliabulum, waar de gouverneur, de adm. van finantien en de kol. sekretaris des avonds bijeen komen, om over het lot der ingezetenen te diskussieeren, en waar deze laatste het leedvermaak geniet van zijnen landgenooten kwaad te doen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 7 Julij. Eergisteren woonden de Keizer en de Keizerin de voorstelling bij, in de *Opera Comique*, toen zich plotseling eene groote beweging openbaarde. De politie was een aanslag op het spoor gekomen, tegen het leven van HH. MM. Er hebben in de omstreken van den schouwburg talrijke arrestatiën plaats gehad van personen, met pistolen en dolken gewapend. De gearresteerden zijn bijna allen leden van geheime genootschappen.

MADRID, 1 Julij. De *Gazeta* bevat een dekreet waardoor een krediet van een millioen realen wordt geopend voor den aanleg van een elektro-magnetischen telegraaf van Madrid, naar de Fransche grenzen. Een ander dekreet beveelt de oprigting van banken van leening in de provinciën.

ENGELAND.

LONDEN, 5 Julij. De oppositie verzekert dat in den ministerraad oneenigheid omtrent de Oostersche quæstie bestaat. Volgens den *Morning Herald* zou deze oneenigheid in de veelvuldige dezer dagen gehouden kabinetsraden, waarin het gold een besluit te nemen, hetwelk een Europeschen oorlog zou kunnen ten gevolge hebben, zoo hoog geklommen zijn, dat de eerste minister, Lord Aberdeen, die om des vredes wille iets aan Rusland wilde toegeven, zou moeten aftreden. Van een anderen kant wordt verzekerd dat in de daad eene ontbinding van het kabinet op handen is geweest maar dat het geschil door eene schikking voorwerst is vereffend. De *Globe* noemt dergelijke geruchten [illegible], wier valschheid blijken zal uit de aanstaanden Vrijdag van regeringswege aan het Parlement te geven mededeelingen betreffende de Turksche aangelegenheden.

Volgens dit blad is het geheele ministerie eendragtig in het besluit om het bestaande magtsevenwigt, dat is de onafhankelijkheid van Europa, en de heiligheid der verdragen tevens met de belangen des handels, met onwrikbare volharding te verdedigen.

— De overheden te Manchester hebben besloten aan [illegible] te geven. Zij zijn [illegible] beduchtheid der ingezetenen, dat de orde verstoord zou worden door de vele werklieden, die te Manchester den arbeid gestaakt hebben ten einde eene verhooging van arbeidsloon af te dwingen.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 7 Julij. Gisteren zijn de nieuwe tolkonferentiën alhier geopend.

— Te Smyrna hebben onlusten plaats gehad, ten gevolge waarvan een aantal personen in hechtenis zijn genomen; onder anderen een gewezen adjudant van Kossuth. Men heeft de troepen te hulp moeten roepen. Volgens andere berigten zou de oprigting van dien adjudant de aanleiding dier onlusten zijn geweest.

Een officier van de Oostenrijksche marine heeft bij deze gelegenheid het leven verloren; twee anderen zijn daarbij gewond. De Internuntius heeft eene schitterende satisfaktie geeischt.

WEENEN, 4 Julij. Men schrijft uit Konstantinopel: Men verzekert dat de bemiddeling der groote mogendheden strekt om de eischen van Rusland, wat den inhoud betreft, door de Porte te doen aannemen. De vereenigde Fransche en Engelsche vloot lag nog in de baai van Besica ten anker.

Ook wordt gemeld, dat de Teherkessen zich tot hulp van de Porte vereenigen en door Schamil zelven zullen gekommandeerd worden. De kontigenten uit Azie zijn aangekomen; desniettemin gelooft men algemeen aan het behoud van den vrede.

ITALIE.

Men schrijft uit Florence, dat Guerazzi tot 5 jaren dwangarbeid is veroordeeld; vier andere beschuldigden zijn door dezelfde straf, voor korteren tijd, getroffen. Negen andere voortvlugtige beschuldigden, waaronder Mazzoni een der 5 oud-ministers, zijn tot altijddurenden dwangarbeid veroordeeld.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 8 Julij.

ONDERTROUWD (7 Julij): M. Lagerweij Wz., van Amersfoort met H. M. Jansen. - H. H. Londt met C. M. S. Lodewijks.

GETROUWD (7 Julij): H. L. Claus met C. E. Hartmann. - J. H. Kruiter met G. Welman. - J. B. V. Huver met E. M. Bronsing. - C. A. J. Geesink met W. D. M. Reuver. - D. F. Lindeman met J. C. M. Kampfraath. - J. C. Ziegeler, van Oegstgeest met D. Rodenberg. - P. H. Roos met A. G. Brouwer. - F. T. Hugues met W. M. Temme.

BEVALLEN (6 Julij): A. J. E. Hagedoorn, geb. Menne, Z.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f*	56 7/16	Livorno	2/m.	*f*	89½
„	zigt	„	56 13/16	Napels	„	„	81⅝
Bordeaux	2/m.	„	56	Petersburg	„	„	1,86
„	½/m.	„	56¼	Weenen	6/w.	„	31⅞
Madrid	3/m.	„	245	Augsburg	„	„	35⅜
Cadix	„	„	243	Frankfort	„	„	99
Seville	„	„	242	Hamburg	2/m.	„	35 5/16
Bilbao	„	„	243	„	zigt	„	35⅝
Lissabon	„	„	41½	Londen	2/m	„	11,75
Porto	„	„	41½	„	zigt	„	11,80
Genua	2/m.	„	46⅝	Rotterdam		„	½

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		7 JULIJ 4½ u. gebl.	8 JULIJ 4 u.		gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à 2½ pCt.		63 3/16	62⅞	à 63 1/16	63 1/16
Dito Dito	3	76 3/16	76⅛	76 3/16	
Dito Dito	4	94⅛	93¾	94	94
O. I. Leening 1844	4				
Amortis. Syndic.	3½	93¾			
Handel-Maatschappij	4½				
Aand. Rijn-Spoorweg.		103	103		
Aand. Holl. S. M.					
Obligatien					
BELGIE, Obligatien 1844					
Cert. bij de Belg. Bank.	2½				
Dito bij Rotsch. en Volksv.		52 9/16	52 7/16	52 9/16	52 9/16
FRANKRIJK, Obligatien	3				
SPANJE Nieuwe	1	22¾	22 7/16	22 7/16	22 7/16
Dito	3	47⅜	47 7/16		
Dito Binnenl. à 6/m.		42⅝	42 7/16	42½	
Coup. Bewijzen.		5 1/16			
Amortisatie Schuld					
PORTUGAL te Londen	5	[illegible]	[illegible]	39	
Dito Dito	4	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	5	[illegible]	[illegible]	[illegible]	
Dito Dito 1828 en 1829		[illegible]	[illegible]		
Cert. bij d°. 1831 en 1833		[illegible]			
Dito	4½		100		
Dito bij *Hope*	4	93⅞			
Dito bij *Stieglitz en C°.*		92⅛	91⅞	92⅛	
Dito bij id. 5de Serie	4				
Cert. te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6				
Cert. van dito					
POLEN, Certifikaten	4	85⅞	85¾	85⅝	[illegible]
Dito Aand. à fl. 500		160¾			
Dito met Lot. à 500					
AMERIKA, Bank-Actien					
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50	*f*				
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	81 5/16	80⅞	81⅛	
Dito 1847	2½	42 1/16			
Dito 1851	2½	41 15/16	41 11/16	41¾	
Dito 1849	5	94⅛	93¾	93⅞	
Ween. Bank bij *Goll en C°.*		87¼			
Dito	4		70¾		
Letter B	5	94⅛	93¾	93⅛	
Aand. met Loting fl. 500	*f*				
Nieuwe dito 250					
NAPELS, Cert. *Lam en Bouwer*	5 pCt.				
BRAZILIE te Londen 1824	5	98⅜	98⅜		
Dito Leening 1843	5				
Dito £ 200					
PERU	4½	81⅛			
MEXICO Nieuwe	3	26 13/16	26 9/16	26 11/16	26 9/16
VENEZUELA à £ 100	3½	33¼			
GRENADA à £ 100	2				
Dito Uitgestelde		9½			
ECUADOR à £ 100			4 3/16		

Mexiko onbepaalde 26¾, 9/16; Grieken 5 pCt. 8.

Aanvankelijk was de markt over het geheel zeer flaauw gestemd op de lagere Londensche notering van gisteren, doch later zijn er onderscheidene kaapoders geëffektueerd [illegible] Binnenl. als Buitenl. effekten, waardoor de prijzen [illegible] nagenoeg onveranderd sluiten.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt, Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 2 pCt.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 7 Julij. Belg. leen. 2½ pc. 55½; 1840/1842 4½ pc. 97½; 1848 , —; Spanje 1—3 pc. 22⅛; Binnenl. 3 pc. 42 5/16; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 84⅜.

PARIJS, 7 Julij. Fransche 3 pc. 76,60; id. 4½ pc. 101,80; Bank-Aktien 2700,—; Belg. 1840/42, 5 pc. —; 4½ pc. —; 2½ pc. —; Napels 5 pc. —,—; Spanje 1—3 pc. 22; Buitenl. 3 pc. —; Binnenl. 3 pc. 41⅝; Holl. 2½ pc. —; Piemont 5 pc. 98,50; Portugal 4 pc. —; Romeinen 5 pc. 99½; Rusland 4½ pc. 98¼; Metall. 5 pc. 86¼.

MADRID, 4 Julij. Spanje 3 pc. 41¼; 1—3 pc. 22⅜; Cert. Coup. —; Bank S. Fernando —.

LONDEN, 7 Julij. Cons. kont. 97½ a —; op tijd 97½ a —; Braz. 99½ a 100½, 1829/39 — a —; 1852 98½ a 99; Den. 3 pc. 84 a 86; 5 pc. 105 a 106; Ecuad. 5¼ a 5½; Gren. 22 a 22½; Uitgest. 9¼ a 9¼; Mexiko Nieuwe 26⅛ a —; Peru 4½ pc. N. 83 a 84; Uitgest. 59 a 60; Rusl. 1822 5 pc. 117 a 118; (N.) 4½ pc. 100 a 100½; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 39 a 39½; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 22 a —; 3 pc. — a —; Coup. cert. 5⅞ a 6⅛; Passive 5⅛ a 5¼; Holl. 2½ pc. 63 a —; id. 4 pc. 96 a 96½; Venez. — a —; Uitg. — a —; Wissel op Amsterdam *f* —.—; Grieken 1824 8¼ a 8¾; 1825 9½.

WEENEN, 7 Julij. Met. 4½ pc. —; 5 pc. 94¾; Bank-Actien 1398; Wissel op Londen 10.41; Zilver 10¼.

HAMBURG, 6 Julij. Rusl. Cert. 5 pc. 102¼; Oost. Met. 5 pc. 92⅞; Spanje 1—3 pc. 21¼; Binnenl. 3 pc. 39½.

FRANKFORT, 7 Julij. Met. 5 pc. 85; A 5 pc. 85; 2½ pc. 43½; Bank-Actien 1590; Darmst. Loten fl. 50 99¾; id. fl. 25 31¼; Badensche Loten fl. 50, 70½; id. fl. 35, 39½; Nassausche fl. 25, 28 13/16; Holl. 2½ pc. 62⅜, id. 4 pc. 95; Sardinische 41; Wissel op Weenen 108.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN

Metalliek	*f* 26,85	a —	Pruissische	*f* 34¾	a —
Napelsche	- 25,30	,, —	Spaansche	- 2,46	,, —
Div. in £86	- 11,75	,, —	Hamb. Russ.	- 56 5/16	,, —
Eng. Russen	- —,—	,, —	Russ. in Z. R.	- 36 5/16	,, —
Fransche	- 56⅜	,, —	,, Pap. ,,	- —	,, —
Belgische	- 56⅜	,, —	Pools. in Fl.	28¼	,, —

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken *f* 7.10 per Stuk	*f* 9,80 a	9,90
Oude Gerande Dukaten	» 5,60 »	5,70
[illegible]	» 11,85 »	11,95
» Pistolen	» 9,65 »	9,75
Stukken van 20 Francs	» 9,50 »	9,60
Baren [illegible] Specien à *f* 1442,60 per Ned. ℔ fijn 11¼ à 11¾ pc.		

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters	per Stuk *f* 2,55 à	2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,35 »	2,37
Brabandsche Kroonen	» 2,65 »	2,70
Fransche	» 2,70 »	2,75
Pruissische Daalders	» 1,75 »	1,77
Zilver 1000 a 980	*f* —,— à	—,—
» 900 » 700	» 104,50 »	105,—

HOLL. IJZEREN-SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

1853.	Aantal Reizigers.	Opbrengst van Reizigers.	Opbrengst van Goederen, enz.	Totale Opbrengst.
In Januarij	55,634	*f* 52,125,65	*f* 9,004,01	*f* 61,129,66
Februarij	51,136	» 47,883,10	» 16,348,38½	» 64,231,48½
Maart	64,298	» 60,457,10	» 18,185,27	» 78,652,37
April	67,358	» 64,951,40	» 13,388,25½	» 78,339,65½
Mei	98,440	» 89,861,50	» 14,583,52½	» 104,395,02½
Junij	96,898	» 90,837,55	» 13,738,52½	» 104,576,07½
Totaal	433,764	*f* 406,126,30	*f* 85,197,97	*f* 491,324,27

NEDERL. RIJN-SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

1853.	Aantal Reizigers.	Opbrengst van Reizigers.	Opbrengst van Goederen, enz.	Totale Opbrengst.
Mei	40,906	*f* 49,029,72½	*f* 11,497,36	*f* 60,527,08½
Junij	40,629	» 54,321,37½	» 11,410,84	» 65,732,21½
Totaal	81,535	*f* 103,351,10	*f* 22,908,20	*f* 126,259,30

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 8 Julij.

GRAANMARKT.

Tarwe als voren: 130 ℔ b. Pools. *f* 340, 342, 345.

Rogge onveranderd: 118 ℔ n. Archangel *f* 200; 118, 119 ℔ n. Petersb. *f* 197, 199; 120 ℔ Odessa *f* 200; 114, 117, 119 ℔ [illegible] *f* 183, 188, 190.

Garst prijshoudend, 113 ℔ n. Holst. *f* 190; 118 ℔ p. dito *f* 205.

Haver en Boekweit zonder handel.

Koolzaad. Holsteinsch 64½ £. Op 9 vaten Olie in Oct. 65½; Nov. 66; April ek. 66½ £. *Raapolie* op 6/w. *f* 36¾; Vliegend *f* 35¼ ½; 1°. Sept. *f* 36¼, [illegible]; Oct. *f* 36⅛, ¼; Nov. *f* 37; Dec. *f* 37¼, 7; Mei ek. *f* 37½. *Lijnolie* op 6/w *f* 31¼; Vliegend *f* 30¼, 1. *Hennepolie* op 6/w. 37½. *Raapkoeken* per 1040 st. *f* 63, 72. *Lijnkoeken* per 104 st. *f* 10, 12.

ROTTERDAM, 7 Julij. Tarwe. 155/2 ℔ witb. Poolsche *f* 330; 160, 161/2 ℔ nieuwe Hoogl. Kleefsche *f* 345, 350. — Rogge. 143/2 ℔ nieuwe Archangel *f* 303, 207; 146/2 ℔ N. Odessa *f* 207, 212; voorts in entr.: 143/2 ℔ Nieuwe Archangel *f* 197. — Boekweit. Op 140/2 ℔ N. Grove Fransche *f* 178.

SCHIEDAM, 7 Julij. Rogge. Verkocht: 146/2 ℔ Libau *f* 228 6/w. — Gerst. Verkocht: 128/2 ℔ Libau *f* 200 6/w. 130/2 ℔ dito *f* 202 kont. — Moutwijn *f* 18,—; Jenever *f* 21,50; Amst. Proef *f* 22,75, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

DELFT, 7 Julij. Boter *f* 39 a 44.

ANTWERPEN, 6 Julij. *Koffij.* Er zijn gedaan 300 b. Batavia.

Rijst. Er zijn gedaan 3,800 z. Arracan.

LONDEN, 6 Julij. *Ruwe Suiker. Vreemde.* Schoon er weinig omgaat vond men tot lager prijs geen verkoopers. Zeilend is gedaan eene lading Bahia, tot 19 s. 6 d.

Koffij. Meer gezocht voor uitvoer tot volle prijzen. Native wordt ferm gehouden doch uit de hand gaat weinig om, en in veiling wordt niets aangeboden. *Vreemde.* Meer gevraagd tot vorige prijzen.

Rijst. Voor eene zeilende lading Arracan is vergeefs 9 s. 6 d. geboden.

Granen. Tarwe lusteloos tot de verhoogde prijzen van Maandag. Garst, ferm tot vorige prijzen.

Talk met veel vraag. Petersburger Y C tot 53 s. 6 d.

NEW-YORK, 25 Junij. *Katoen.* Stil. Te Mobile en te New-Orleans noteerde men 22 Junij *Middling* op 10¼.

LIVERPOOL, 6 Julij. *Katoen.* De markt is ferm. Verkoop 8000 b.

BORDEAUX, 4 Julij. *Voorloop.* De 3/6 is 1 fr. hooger en wordt gedaan tot 125 fr.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

HELVOET, 7 Julij. J. F. Sangeon, Johann Jacob, Eupatoria.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

SOERABIJA en PASSAROEANG, Nieuw-Lekkerland, Hoffman: 5510 b. Koffij, 2002 k. Suiker, 776 ech. Tin, 2447 boss. Bindrottingen, N. H. M.

ROTTERDAM.

AKYAB, Westerwick, Westermarck, 5445 b. Rijst, van Beek en Jurjans.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 8 Julij in lading naar:

Keulem	H. Hoogeweg, de Hoop.
,,	J. Krekenberg, Coln N°. 14.
Heilbron	G. Heus, Janus.
Duisburg	J. Otten, Johanna.
Ludwighaven	J. M. Brilmeijer, Aeolus.
Dusseldorp & Neus	J. Hulbes, Niederrein N°. 7.
Fankf., Coblentz en Manheim	E. Anderbrugge, Frankf. N°. 15.
Manheim	A. Bauduin, Urania.

AMSTERDAM, 8 Julij vertrokken:

Weesel	P. J. Balk, Vrouw Rebecka.
Mainz	J. Carlier, Merkuur.
Dusseldorp & Neus	H. Meeuwsen, Niederrein N°. 5.
Keulen	P. Grasshauser, Erbherzog Johan.

Rijnhoogte. KEULEN 6 Julij 16 vt. 9 dm.

ADVERTENTIEN.

Te Amsterdam bij C. L. van Langenhuysen, Drukker en Uitgever.